

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:
KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.

Szerkesztőségi
telefon: 150. sz

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉS:

Helyben:
Egy évre . . . 14.— korona
Fél évre . . . 7.—
Negyedévre . 3:50

Vidéken:
Egy évre 20 korona
Fél évre 10
Negyedévre . . . 5
Egyes szám ára 4 fill.

HIRDETÉSEK FELVETETNEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Bejárat a Fazekas-utca felől.) Telefon 150 szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytőzsdében.
Megjelenik délután 5 órakor.

A bécsi piacról.

Kassa, augusztus 21.

A bécsi piacon áll a vásár. Nem is mai keletű; a gyékényen így árulja egymást a magyar már évszázadok óta. Szidják érte a bécsi élelmes kalmár népet, jogaink olcsó vásárlóit, önérzetünk, nemzeti mivoltunk lelketlen alkuszait, holott őket igazán gáncs nem érheti. Ők vásárt ütnek s bolond dolog volna, ha potom áron nem kapnának a kínáló portékán. Azok közé kell már egyszer ütni, akik viszik a mi bőrünket kicserzésre a bécsi vargához. A kínálókat, a szállítókat kell már egyszer lehetlenné tenni, ha azt akarjuk, hogy ebben az országban ur legyen a magyar, ur legyen gazdaságán, politikai jogain, államalkotó képességén.

Figyeljük csak a bécsi piacot. Egy idő óta feltűnő a kínálat. Kristóffy után a néppárt cimborál az osztrák keresztény szocialistákkal (vezérük Lueger!), most meg ott terem Vázsonyi a demokrata vezér s egy bécsi ujság hasábjain körülhordozza a véres kardot a koalíció ellen. Támadja azt a politikát, melynek megszületésénél bábáskodott, megtépi régi köntösét és a Lajthán tülről talmizogást rendez pusztuló országunkról. Csupa ötlet és élelmesség a siró demokrata-brigadéros, szinte látszik irásán, hogy egy szellemes fordulat kedvéért készséggel oldalba rugja az igazságot.

Mert ha nem úgy volna, ki hiszi el Vázsonyinak, hogy elfelejtette volna az áprilisi béketrakta menüjét? Mindenkinél jobban tudnia kell neki a vezérlobizottság tagjának, hogy a koalíció az átmeneti kormányzás idejére a közjogi kérdéseket kikapcsolta. Mit beszél hát a közjogi politika csődjéről? A mi nincs a programban az nem juthat csődbe. Apponyi törvényjavaslatáról mondott kritikáját már hallottuk a nemzetközietől. Ebben a tónusban „reális nemzeti politikát” áhító Vázsonyi se éri el célját, mert annak utjai másfele vezetnek.

Végül azután kijelenti, hogy „az országnak új pártalakulásra, ellenzékre van szüksége”. Van bizony. Be-

csületes, magyar politikát folytató ellenzék csak hasznára válik az országnak. De már, hogy a demokrata vezér bárkivel és bárkinek vezetése alatt erre a célra közreműködni hajlandó, ez a fölkinálkozás kissé dån-szagu, ez a bécsi ponyván áruló magyar kupeckedése, vásári lármája, hogy az osztrák kalmárok figyelmét magára terelje.

Ez a hang, nem a Jákob hangja, itt a tál lencse körül Ézsau kezét látjuk. Kivel akar szövetkezni Vázsonyi, ha neki az oly mindegy — csak ellenzéki tábor legyen? A Kristóffy portyázó hadával, a nemzetiségekkel, a horvátokkal, ezekkel akar reális nemzeti politikát csinálni? Nem tudjuk! De a demokrata-brigadéros könnyen szaván fogják a koalíció többi ellenségei s ha nem frázis, üres elmefutás volt, amit a bécsi lapban irt, akkor el sem eresztik.

Ezt azonban még sem hisszük el Vázsonyiról. Derék tűzpróbáját állta ki hazafiságának a nemzeti küzdelem idején. Ha kritikára alkalmas időnek tartja a mai nehéz helyzetet, ám mondja el véleményét a parlamentben, hol nyomban választ is kap. De ne a bécsi sajtóban, mert ez hátbantámadás, gáncsvetés, épp most vajudó fontos kérdésekben, minő a kiegyezés és az alkotmánybiztosítékok.

Ha az osztrák az összetartásnak ily gyönyörű példáját látja, persze, hogy felülkerekedik s megköti magát jogainak negligálásában. A parlamenti kritikára, ott a többségi vélemény, ujságcikkek azonban csak arra alkalmasak, hogy szítsák ellenünk az osztrák pökhendiségét és növeljék a koalíciónak minduntalan gáncsoskodó bécsi nehézségeket.

Széninség a gyárakban.

(A kassai iparkamara akciója. — A Ksod. beruházások siettetése. — Korlátozni a vasérc kivitelt. — Számok a szénszükségletéről. — Új bányatörvényt!

Iparkamaránk erélyesen folytatja a felsőmagyarországi gyári és ipartelepeket és a kerület városainak lakosságát fenyegető szénhiány megakadályozására irányuló munkálkodását.

A kamara erélyes fellépésének köszönhető bizonyára, hogy a kormány a kassa-oderbergi vasut vezérigazgatóságával beható tárgyalásokat folytatott oly irányban, hogy az általunk említett nagy beruházási tervet minél gyorsabban a valóság stádiumában lépjen.

A fővárosi lapok e napokban értesítettek az aggódó közönséget, hogy vaserélyű kereskedelemügyi államtitkárunk Szerényi József kezébe vette ezen nagy fontosságú ügyet és ha ez így van, akkor ugy a felsőmagyarországi gyárak, mint városainknak közönsége megnyugvással tekinthet a bekövetkező téli idény eshetőségei elé.

Hogy mennyire helyes nyomon jár a kamara, midőn a kereskedelmi miniszter urhoz intézett felterjesztésében azt javasolta, hogy a vasérckivitel a Szepességnek és Gömörnek bányáiból az évnek még hátralévő hónapjaiban korlátoztassék és megszorítottassék és hogy az ekként felszaporodó vasuti kocsik a felsőmagyarországi gyári és ipartelepek szénszükségletének fedezésére és a végzetes szénhiánynak legalább részben való megszüntetésére felhasználhatók legyenek, kitűnik az alábbi számadatokból:

Az iglói bányakapitányság kerületében levő bányaműveknél termelt vasérc és kénkovandnak kivételre 1906. évi október havától július végéig, vagyis az elmúlt 10 hónap alatt igénybe vettett

az „Osztrák bánya és kohómű-társaság” binti bányaművénel	1387 kocsi
Ugyanezen cég máriahuta—zarkárfalvi bányaműnél	5027 „
Az „Oberschlesisch Eisen-Industrie A. G.” gleivitz-i cég bindti és graetli bányaműnél	2063 „
Az „Oberschlesische Eisenbahn Bedarfs A. G.” friedenshüttei cég rosztokai bányájánál	3116 „
A „Vitkowitzi bánya- és kohómű-társaság” ötösbányai bányaművénel	5386 „
A „Kattowitzi bánya- kohómű-társ.” szomoloki bányaművénel	565 „
A „Felsőmagyarországi bánya- és kohómű r. t.” szomolniki (kénkovand) bányájánál	3404 „

összesen 20853 kocsi

Az a szénhiány fontos kérdésében véleményadásra felhitt négy ipar- és bányavállalatok mindannyian megegyeznek abban, hogy a felsőmagyarországi gyár- és ipartelepeknél időközönként mutatkozó nagy szénszükséglet a kassa-oderbergi vasut nagy kocsihánya okozza és hogy a szénszállításnál kielégítő eredményt csakis ezen vasut kocsi- és mozdonyparkjának tetemes szaporításával lehetne elérni. Ezenkívül a megkérdezett vállalatok megállapítják, hogy a KSOD átmeneti állomása sokkal kisebbek, semhogy a téli fokozott szénszállításokat torlódás nélkül lebonyolíthatnák.

Igen érdekes a Hernádvölgyi Magyar Vasipar r.-társaságnak erre vonatkozó né-

Hófehér gallér és kézelőt

aki akar, az küldje el bizalommal

WEISZ TERÉZ

villamerőre berendezett fehérnemű-mosó, selyemműfestő és vegytisztító intézetébe

— Miskolcz. —

Ugyanott fehérneműk kristálytisztos mosása. —

Olcsó árak. — A gyár felvesz vasalónőket fehér ingekhez darabonként 14 fillérrrel, gallér és kézelőgéppel vasalásához jó heti bér mellett.

zete, mely iparvállalatnak gazdasági jelentőségéről némi fogalmat ad azon körülmény, hogy az elmúlt 10 hónapban *köszén és kokszt behozatalra egymaga 11718 vasuti kocsit vett igénybe.*

Ezen hatalmas vállalatnak budapesti igazgatóságának nézete szerint a felsőmagyarországi gyár- és ipartelepek szénszükségletét nem lesz lehetséges hiány nélkül beszállítani mindaddig, amíg az oderberg-ruttkai vonalon a második vágányt ki nem építik, mert a jelenlegi egy sín páron a nagy mérvben megnövekedett forgalmat nem lehet lebonyolítani. *Ennek a második sín párnak a kiépítése annyira sürgős és fontos közérdek, hogy ma-holnap életkérdésévé válik a felsőmagyarországi iparvállalatoknak.* Addig is amíg ez megtörténhetik, a vagonhiányon kellene sürgősen segíteni és a kassa-oderbergi vasut vonalainak szaporítását eszközölni.

Az ezen nagyérdékű adatoknak megszerzése körül kiváló buzgalmat kifejtett iglói bányakapitányságnak véleménye szerint a *szénhiány teljes megszüntetése a magyar bányatörvény létesítésétől várható, a midőn a Szepességen is van kilátás arra, hogy széntelepek tárhatók fel, melyeknek feltárása ma az Osztrák általános bányatörvény, — illetőleg az 1861. évi országbírói értekezlet határozmányainak uralma alatt a szénnek a földbirtokhoz való lekötöttsége és a felaprózott földbirtok mellett vállalkozó nem akadt.*

Nem lesz érdektelen megemlíteni, hogy a hazai iparkamarák között a kassai volt az első, mely a magyar vasipar érdekében már a kilencvenes évek elején a *vasérc kivétel korlátozásának* kérdésével behatóan foglalkozott és kimerítő indokolt felterjesztéssel járult ezen nagyfontosságú kérdésben a kormány elé.

Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület is foglalkozott ezen nagyhorderejű kérdéssel, memorandumot is nyújtott be a kir. pénzügyminiszteriumhoz, de mai napig hasztalan várjuk az erélyes kormányintézkedéseket.

Postarablás Aboson.

Ellopták a Wertheim-szekrényt.

Lövés az állomásfőnökre.

Szent István napján, a Kassához közel fekvő Abos állomáson vakmerő postarablás történt. Eddig még ki nem derített tettesek az állomás épületében levő postahivatalba, annak ablakán keresztül behatoltak s az ott talált acél pénzszekrényt magukkal vitték az állomást környező erdőségbe a hegyek közé. A pénzszekrény elrablása az utolsó éjjeli vonat és a hajnali tátrai gyorsvonat érkezése közötti időben történt, mikor az állomás személyzete aludni tért. Az állomásfőnök is csak reggel értesült a rablásról, mikor a postakezelő hivatalnoknő kétségbeesetten jelentette, hogy a Wertheim-szekrény a zárt szobából eltűnt.

Ugyanakkor a hegyek visszhangja vasikalapácsolást vert többszörösen vissza. Az állomásfőnök jól gyanítva, azt tartotta, hogy a rablók védett helyen most küzködnek az acélszekrény felfeszítésével, hogy tartalmát kiüríthessék. *A hang irányában a sürrőségnek indult, de az állomástól néhány száz*

lépésnyire revolverlövés fogadták. A rablók látva a közeledő állomásfőnököt, hogy rejtekhelyüktől elriasszák, rálöttek. Az állomásfőnök erre visszafordult s azonnal jelentést tett a rablásról a csendőrségnek, mely a környéken széleskörű nyomozást indított. A pénzszekrényben mintegy 400—500 kor. ezüst és nikkelt váltópénz volt.

Az abosi postarablás elkövetése teljesen hasonlatos a kassai Balla és Fodor cég parkettgyárában történt rabláshoz. A Wertheim-szekrényt szintén az ablakon keresztül vitték el, még pedig zárt állapotban, hogy azután biztos, védett helyen kiürítsék tartalmát. Akárcsak Kassán. A kassai rendőrség azt hiszi, hogy az abosi rablás tettesei egyazon személyek a kassai Wertheim-szekrény elrablóival. A csendőrség erélyes nyomozása valószínűleg a tetteseket kézrekeríti s egy csapásra megkerülnek a kassai hírheft betörők is, akik rendőrségünk tehetlensége folytán vigan grasszálnak.

A lőcsei katonai affaire.

A polgárok felháborodása.

Tiltakozó népgyűlés.

Dr. Synek Wencel cs. és kir. hadbíró már megérkezett dr. Nagy Gyula gyakornok kíséretében. Miután a megsebesült rendőrtisztviselő állapota jobbra fordult, a hadbíró a kórházi orvos jelenlétében reggel 8 órakor a beteg kihallgatását megkezdte. Délután 4 órakor újra voltak kihallgatások, melyeknek során Koller Ferenc vendéglőst és nejét, kik a véres esetnek szemtanúi voltak, is kihallgatták. *Ezen alkalommal Koller Ferencné előadta, hogy a hadnagy vagdalkozás közben kezének két ujján őt is megsebesítette.* Kaynár Vilmosnak, a polgármester fiának, gyógyulása kedvező lefolyású ugyan, de *karjára alighanem nyomorék marad.*

Lőcse város képviselőtestülete hétfői közgyűlésén Tilkovszky István városi rendőrkapitány indítványára jegyzőkönyvileg kifejezte megbotránkozását a katonai affaire fölött. A városi polgárság felháborodása pedig a következő falragasz útján nyilvánult meg.

Polgártársak:

Folyó hó 15-én este az osztrák zsoldos hadsereg egy magyar származású tisztje városunk egyik védtelen polgárát nyilvános helyen ok nélkül megtámadva, élesre fent karddal összekaszabolta és csak a polgárok közbelépésének köszönhető, hogy meg nem ölte. Az áldozat súlyos sebeivel most a kórházban fekszik. Polgártársak! Szemlélhetjük-e nyugodtan, hogy a magyar pénzen kitarított, hozzánk nyelvben és érzésben idegen és mindent, ami magyar, lenéző és gyűlölő hadsereg a polgárság testi épségét és életbiztonságát állandóan veszélyeztesse? Eltűrhethetjük-e azt, hogy nemcsak a Csaszlauból idevezényelt, hanem a magyar anyatejen felnevelkedett osztrák tisztek is büntetlenül gázoljanak a polgárság vérében? Nem és ezerszer nem! Tennünk kell valamit, hogy ez többé ne ismétlődjék meg. Tennünk kell valamit, hogy az a magyar pénzen kitarított hadsereg, amelynek hivatása a haza védelme, a polgárság élet- és vagyónbiztonságának megóvása volna,

fegyverét a magyar haza ellen többé fel ne emelje. A célra vezető lépések megbeszélése céljából és a hadsereg egyes tagjainak brutalitása ellen tiltakozandó, mai nap, vagyis folyó hó 19-én délután 5 órára a városháza dísztermében tiltakozó népgyűlést hívunk össze, amelyen való megjelenésre Lőcse szab. kir. város minden önérzetes polgárát ezennel meghívjuk. Jöjjetek el minél többen és mutassátok meg azt, hogy nem vagytok gyávák és nem tűrtek, hogy minden hetvenkedő katonatiszteszke büntetlenül gázoljon becsületetekben és véretekben!

Az előkészítő bizottság.

Délután öt órakor nagyszámu közönség jelent meg a népgyűlésen, melyen dr. Léderer Miksa elnököt. Léderer elnök beszéde után indítványt fogadtak el, mely szerint az eset felett a *polgárság megbotránkozásának ad kifejezést és követeli, hogy a hadsereg tisztjei és közkatonái szolgálaton kívül a fegyverviseléstől eltillassanak.* Hasonló esetek meggátolása végett a törvényhatóságokhoz átiratot intéznek. Az érdekelt miniszteriumokhoz és a képviselőház elnökéhez, valamint a kabinetirodához az elfogadott indítványról jelentést tesznek.

UJDONSAGOK.

Egy közös ügy.

Nálunk minden, ami „közös”,
Antipatikus, idegen;
Nem rajongunk a seregért,
A közös vamterületért
Szinte nem.

De van mégis egy közös ügy,
Melyért jó szót szívesen váltunk,
Hisz a „közös” konyha ügye
Legnépszerűbb ügy ma minálunk.

Mustár.

Az erkölcsreparáló állam.

Alighanem több érzelme van ahhoz a délamerikai félbarbár Argentima köztársaságnak, mint a művelt Európának, hogy miképpen lehet az embereket az erkölcsös életben megtartani. A törvény korlátai csak papírbástyák az őrző indulatok ostroma előtt, azért a papírbástyákba olyan jelzőket is állítottak be, melyeken a fizess! a jelszó.

Ott ugyanis már behozták a nőtlenségi adót. 20 és 75 év (!!) között élő férfiak, ha csak jobb célokra is adózni nem akar, meg kell nőstülnie. Az adó a korrallal nő, mert ott úgy látszik, más agyagból vannak gyurva az emberek.

20—30 éves korig az adó évente 5 pezo (= 20 kor.), 30—35 éves korig 10 pezo (= 40 kor.), 35—40 éves korig 20 pezo (= 40 kor.) és 50—70 éves korban 25 pezo (= 100 korona).

Ugyanígy fizetnek azon özvegy férfiak, akik nejeik elhalta után három év alatt nem nőstülnek meg.

Hát ez mind bölcsen volna kigondolva, ha nők csinálták volna a történyt. De az utolsó paragrafus beszél magáért, mely így szól:

A nőtlenségi adó alól felmentetnek azon férfiak, de csak egy-egy évre, akik igazolják, hogy a kérdéses évben legalább

Zálogcédulákat

mindennemű javitást és új munkát jutányosan, jótállás mellett készítenek. Mindenféle ékszerekben, svájczzi zseb- és inga-órákban nagy raktár. **Heilmann Henrik** órásmester és aranyműves Kossuh Lajos-u. 9. sz.

veszek. Régi antik ékszereket és drága kövek jó árban vásárolok.

Aranyműves és órás műhelyemben

három házassági ajánlatot tettek, azonban kosarat kaptak.

Hát csak van még ész Argentínában is!

— Az alispán itthon. Puky Endre dr. üdüléséből Kassára érkezett.

— Szent István napja Kassán. Az első magyar király emlékeztet a szokásos kegyelettel ünnepelte meg a kassai közönség. A nemzeti ünnepen az összes üzletek zárva voltak, a középületek ormán pedig nemzeti zászló lobogott. A székesegyházban ünnepi istentisztelet volt, amelyen Kozora Endre prépost-kanonok plébános celebrált fényes papi segédlettel. Az istentiszteleten a polgári és katonai hatóságok testületileg jelentek meg.

— Templomszentelés Makranczon. Tegnap, szent István napján nagy ünnepségek között folyt le a makranczi új róm. kath. templom felszentelése. A szép, góthstílusú templomot Balogh János kassai építész építette. Az építési költséget Magocsy Endre szépsii esperes, részint a makranczi, részint az Amerikába vándorolt hívek bőkezűségéből évek során át nagy buzgalommal gyűjtötte. A templomot dr. Fischer-Colbrie Ágost megyés püspök szentelte fel, aki hétfőn este érkezett Szepsibe, ott az esperes vendége volt s másnap utazott Makranczra. A templom szentelési ceremónián részt vett a környék intelligenciája is.

— A hadtestparancsnok kiténtetése. Lapunk legutóbbi számában mörkensteini Mörk János hadtestparancsnok kiténtetése tévesen volt regisztrálva. Hírünket úgy helyesbítjük, hogy Mörk hadtestparancsnok a királytól a valóságos belső titkos tanácsosi címet kapta.

— Bajnokverseny Kassán. A kassai akadémiák sportegyesülete tegnap délután a Rákóczi-köruti versenypályán országos mérkőzést rendezett, melyen a már általunk ismert sportegyletek athletái kivétel nélkül részt vettek. Az úgy sportszempontról, mint anyagilag is jól sikerült mérkőzés a közönség körében élénk érdeklődést keltett, minek bizonyosságául a tribünt nagyszámú közönség lepte el. Az idegen ifjak nagyrésze még a tegnap éjjel tolymán elutazott Kassáról. A verseny sikere öregbítette a kassai akadémiák Sport Egyletének jó hírét.

Kassa város bajnokságai közül a százjardos síkfutásban Kiss István Debreceni AAC. győzött mellszéllel a kassai Stepankó ellen, míg a harmadik, illetve negyedik helyet Déri Műgyetemi AFC. és Szobota KASE. foglalták le. A 1/4 angol mérföldes síkfutásban Vangel Gyula MAC. 55 mp. idő alatt győzte le Radóczy Károly (Magyar Testgyakorlók Köre) és Holics Rezsőt (Budapesti Egyetemi AC.) A diszkoszvetés bajnokságát Antal Pál a verseny legkiválóbb eredményével nyerte el, amennyiben 40 méter 45 cm.-t dobott. Második lett a múlt évi győztes Halmos Károly MAC.

Felsőmagyarország távolugró bajnoka 6 m. 25 cm.-es ugrással Szabó Béla Debreceni AAC. lett, míg a második Stepankó 6 m. 23 cm.-t ugrott, Szobota pedig 6 m. 04 cm. ugrással lett harmadik. A 1/4 angol mf. síkfutás bajnokságát Sz. Futó Sándor Debreceni TE. könnyen nyerte 2 p. 20 mp. alatt a nyiregyházi Kovács ellenében.

A debreceni főiskolai versenyzők nyerték meg a stafétafutást és a súlydobás csapatversenyt, míg a távolugrás csapatversenyben a kassaiak győztek. A magasugrásban, súlydobásban és gerelyvetésben a kolozsvári egyetemi hallgatók jutottak értékes győzelemhez Szegedy, illetve Veres révén. A rudugrást a műgyetemi Hajdu Pál nyerte meg 310 cm.-es ugrással. A 220 jardos főiskolai bajnokságban Déri Emil MAFC. győzött.

Az atletikai versenyt labdarugó — mérkőzés követte, amelyben a K. A. S. E. 4:1 arányban szenvedett vereséget a Műgyetemi Atletikai és Football Club elsőrangú csapatával szemben.

— Tűz egy kalapüzletben. Az elmúlt éjjel, kevéssel 11 óra után a Fő-utcán járókelők észrevették, hogy Liebermann Klotildnak a Fő-utca 22. szám alatti női kalapüzletéből füst tódult ki. Gyorsan értesítették a rendőrséget és tűzoltókat, s míg azok megérkeztek, több katona a fellármázott háziakkal feltörte a bolt kapualatti bejáróját s a megérkezett tűzoltókkal együtt eloltották a tüzet. A tűzvizsgálatot Mihalik Béla főparancsnok és Juhász rendőrfogalmazó azonnal megejtették, azonban nem sikerült megállapítani, hogy a tűz oka gyújtogatás, vagy gondatlanság. Valószínűleg munka közben egy elhullott szikra a papírok közé esett s este üzletzárás után lángra lobbant a lapangó tűz, mely a műhelyben és kéziratárban levő árukat megsemmisítette, az üzlet utcai főhelyiségébe azonban nem jutott el. A kár jelentékeny. A tulajdonosnő jelenleg Bécsben időzik, ahol fióküzlete van s férje szintén Bécsbe utazott neje látogatására. Jelenleg csak egy nőrokonuk van Kassán, őt hívták el lakásáról a tűzhöz s az üzlet őrzését reá bízták a tulajdonos visszaérkezéséig.

— Az ellenőrzési szemlék elmaradnak. Bolgár Ferenc államtitkár, a honvédelmi miniszter helyett rendeletben értesítette Kassa város közönséget, hogy ez évben az ellenőrzési szemlék nem tartatnak meg. A tartalékos tisztek csupán jelentkezni tartoznak a tiszti szemlén.

— Az öngyilkosok és a belügyminiszter. Érdekes körrendelet érkezett tegnap Abauj-Torna vármegyéhez. A belügyminiszter küldte, aki kérdést intéz a törvényhatóságokhoz az iránt, hogy ki adja meg az öngyilkosok temetésére az engedélyt. Kassán és a megyében tudvalevőleg a kir. ügyészség adja az engedélyeket. Ugy látszik, a miniszteriumban rendezni készülnek ezt a kérdést.

— Új főgimnázium. Gróf Apponyi Albert közoktatásügyi miniszter a máramaroszigeti piarista gimnáziumot főgimnáziumi jelleggel ruházta fel, amelyet négy éven át fokozatosan fejlesztenek. Az V-ik osztályt már az új iskolaévben megnyitják. Az állam a tavasszal az új iskolának monumentális épületet is emel. Ezzel régi vágya teljesült a megye közönségének. Ez a város második főgimnáziuma.

— Szénhiány veszedelme. A N. Wr. Tagblatt jelenti: A kassa-oderbergi vasuton hétfőn ismét félbeszakították a szénzállítást. A porosz államvasutak még szombaton tudatták, hogy teherszállmányokat a kassa-oderbergi vasut részére elfogadnak, de a teherárak torlódása olyan nagy, hogy a forgalom lebonyolítása szinte leküzdhetetlen nehézségekkel jár és félbeszakításokat von maga után. Ez különösen Magyarországnak szénrel való ellátása szempontjából igen nagy kalamitás. A magyar iparnak azt a részét, mely felső-sziléziai szénre van utalva, állandóan szénhiány és ebből eredő üzemzavarok fenyegetik.

— A részeg kocsis. Érdekes látvány szemtanui volt hétfőn este 10 óra tájban a villanyszínházból kitóduló közönség. Az Erzsébet téren Varga Mihály, Dr. Schvarc Aurél orvos kocsisa részeg állapotban oly viselkedést tanúsított, hogy a szemtanuk nem voltak tisztában azzal, vajjon részeggel vagy örülléssel van dolguk. Az előhívott rendőrök nagy nehezen bevitték a városházára a dühöngő kocsis s mivel félre beszélt s dühöngeni kezdett, az ügyeletes rendőrtisztviselő kényzerszubbonyt tétetett rá s a kórházba vitette, ahol reggelig kijózanodott s a vele történekről nem tudott semmit. Kihágás miatt elítélték.

— Tolvaj lengyel. Folyó hó 18-án Plakszen János kovács-segéd lakáskeresés közben összetalálkozott egy Mudri László nevű napszámossal, aki megszólította őt az utcán s följánlotta neki szolgálatát. Lakáskeresés közben betértek a Pesti-ut 29. szám alatt levő Goldmann-féle korcsmába, ahol meguzsonáztak s ittak néhány pohár pálinkát. Majd tovább folytatták a keresést s midőn eltávoztak a korcsmából, Plakszen kofferjét, amelyben összes holmiját tartotta, átadta a korcsmárosnak megőrzés végett. Mudri, midőn kiérték az utcára, egyszer csak eltűnt Plakszen mellől, visszatért a korcsmába s Plakszen nevében elkérte a koffert s azzal együtt nyoma veszett. Plakszen, anint a keresésből visszatért a korcsmába, kérte koffertét, de midőn a korcsmáros tudára adta, hogy barátja elvitte már, a rendőrségre sietett s feljelentést tett az előtte ismeretlen tettes ellen. A rendőrség azonnal megindította a nyomozást s csakhamar sikerült is Mudri lakásán az eltűnt koffer tartalmának egy részét megtalálni, egy eladott kabát és egy nadrág kivételével, amelyet szabójának adott át átalakítás végett. Letartóztatása után Mudrit, aki rovtmultu egyén s mint lengyel származású az ország területéről ki van tiltva, az ügyészséghez átszállították.

— Leszurt leány. Bodnár Józsefné sz. Hufkai Mária folyó hó 19-én a Kis-sétátéren szóváltás közben egy késsel úgy megszurta Kis Yudit cselédleányt, hogy rajta súlyos sérülést ejtett. A megszurta cselédleányt beszállították a kórházba, az asszony ellen az eljárás folyamatban van.

— A dohánybeváltás reformja. A pénzügyminiszter a dohánybeváltásnál eddig szokásos polgári beváltó intézményt megszüntette s ezek helyébe a beváltóbizottságokba a megyei gazdasági egyesületek meghallgatásával gazdasági szakértőket nevez ki.

— Festmény egy buzaszemen. A világ legkisebb képe egy holland festő műve. Egy malmot ábrázol, a malom ajtajában egy zsák buzával a vállán áll a molnár. A malom előtt egy buzával rakott kétlovas szekér. Művészi értékéről szólni a képnek bajos, mert az egész — egy buzaszemre van festve és csak nagyító-üveggel segítségével lehet kivenni, hogy mit ábrázol. Annyi bizonyos, hogy jó szem lehetett mestereinek.

— Kivándorlási hiénák elitélése. A belügyminiszter a kivándorlásnak engedély nélkül való közvetítéseért jogerős harmadfoku ítélettel a következő egyéneket marasztalta el: Grosz Lajos homonnai bérkocsist, Szilberger Jakab solymosi alkuszt, Jaczkó Mihály alsóhalasi kovács-mestert és Markovics Juda nagygejőci lakost 2—2 havi elzárás és 600—600 korona pénzbüntetésben, Markovics Mór nagygejőci lakost két ízben 2—2 havi elzárás és 600—600 korona pénzbüntetésben, továbbá Neumann Manó tasolyai és Buerstein Jakab bórvingesi lakosokat 14—14 napi elzárás és 300—300 korona pénzbüntetésben, Sternbach Majer homonnai bérkocsist 10 napi elzárás és 50 korona pénzbüntetésben, végül Braunfeld Dávid ungvári korcsmárost 5 napi elzárás és 200 korona pénzbüntetésben.

— Magyar Otthon. Elsőrangú penzió. Családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett különbejárta szobák. Rézagyak, fürdők, lift. Olcsó árak. Főherceg Sándor-utca 30. sz.

Kiadóhivatali üzenet.

Sziklai Samu divatkereskedő Eperjes. A beküldött 30 fillér bélyeg ellenében a Rákóczi albumot elküldöttük. Nyílttérben kifejezésre jutott türelmetlenségét, amennyiben az a tisztesség határát átlépte, a bíróság elé vesszük.

Látható irásu

ADLER írógép

A magas magy. kir. vallás- és közoktatási Minis-
terium 4965. eln. szám alatt az állami tan-
intézeteknek ajánlva.

1906. Milanói nemzetközi kiállít-
ás legmagasabb kitüntetés
Grand Prix!

A látható irásu ADLER írógép
elismerve az írógépek remeke!
Azon előnyök, melyek más ír-
gépeken egyenként észlelhetők,
itt egyesítve vannak!

Látható irás!

Legnagyobb átütési írógép!

Tiszta acélszerkezet!

Eddig el nem ért gyorsasági

Rendkívül egyszerű ke-
zelés!Tiszta acélszerkezeténél fogva a
legtartósabb írógép!Magyaror-
szági vezér-
képviselő**John Rezső**

Budapest, VI. Teréz-körút 22.
Prospektus, írásminta ingyen és bérmentve!

□ Rákóczi □
emlékkönyv.

Ezelőtt 1 kor., most 20 fill.

Cimlapján **II. Rákóczi Ferencz**
életnagyságu képével (Lengyel
Ede festőművésznek Abauj-Torna
vármegye számára festett képe után.)

Tartalom:

Ahol Rákóczi megpihen. Irta: Lengyel
Mehyért. — Centum gradamina Hungariae
contra Germanos. Irta: Kerekes György. —
Tegnap és ma. Irta: Mihalik József. — II.
Rákóczi Ferenc emléke Kassán. Irta: Révész
Kálmán. — Rakoczi Holesiczban. Irta: dr.
Fényes Samu. — Rákóczi temetése. Irta:
Köves Károly. — Kassa meghódol II. Rákóczi
Ferencnek. Irta: Szabó Adorján. — A
rodostói temetés. Irta: Telepy Marcel.

* !! 17 diszes illusztráció !! *

Kiemelendők:

Rákóczi képe. — A kassai dóm. —
Zrinyi Ilona. — Rákóczi felesége. — Zrinyi
Ilona aláírása. — Az egykori Ferenczrendi
templom külseje és belseje, ahol a fejedele-
lem imádkozni szokott volt. — A Rákóczi
templom, melyet Báthori Zsófia épített,
külső és belső képével. — Rákóczi két fia:
József és György. — A fejedelem pecsétje.
— Bercsényi Miklós arcképe egykori fest-
mény után. — Bercsényiné Csáky Krisztina
arcképe. — II. Rákóczi Ferencz Epitaphiuma.
— II. Rákóczi Ferenc sarkofágja a székes-
egyházi kriptában. — A kassai erődítés
alaprajza és Kassa látképe 1617-ből.

Rákóczi emlékkönyv diszes kiállítású,
kvart nagyság, 40 oldal terjedelmű.

Ezelőtt 1 K, most 20 fill.

Kapható a **NAPLÓ** kiadóhivatalában.
Postán küldve 10 fillér postadíjjal több. Az
ára bélyegeken is beküldhető.

Kiadó: Muranyi József.

Alapított 1844.

Alapított 1844.

KASSAI TAKARÉKPÉNZTÁR

a székesegyházzal szemben, (saját házában.)

cs. és kir. szab. Triesti Általános Biztosító Társaság
(Assicurazioni Generali)

Magyar Jég- és Viszontbiztosító részvénytársaság és
Első O. Általános Baleset Ellen Biztosító Társ. főügynöksége.

Takarék betétek könyvecskére és folyó-számlára. Váltók és kisor-
solt értékpapírok leszámítolása, beszedése.

Kölcsönök váltóra, házra, földbirtokra, értékpapírokra és folyó-
számla alakjában.

— **Értékpapírok, okmányok, ékszerek megőrzése.** —

Váltóüzletében értékpapírok, külföldi pénzek vétele és eladása tőzsdei
árfolyam szerint.

Közbenjárás katonai házassági óvadékok letételénél.

Külföldi és vidéki szelvények, chequek beváltása és beszedése.

Osztálysorsjegyek eladása.

Hitellevelek és pénzáttalás bármely külföldi városba csekély díj mellett.

Safe Deposit pénzszekrények.

Postai megbízások azonnal elintéztetnek és fölvilágosítások
készséggel adatnak.

GANZ-FÉLE

villamossági részvénytársaság

kassai irodája: KAZINCZY FERENC-UTCA 4. sz. 1. em.

TELEFON: 328. (vagy: BARKÓCZY-UTCA 5.) TELEFON: 328.

Elvállalja bármilyen elektromos világítás és erőát-
viteli telepek és berendezések tervezését, kivitelét,
azok szerelését, ellenőrzését, valamint meglevő be-
rendezések átszerkesztését, továbbá magánházak és
lakások villanyvilágítási berendezését. Mindennemű,
az elektromos telepek és magánosok részére szükséges
világítási és szerelési anyagok elárúsítása.

BAUERNEBL ÉS FIA, KASSA

SÖRFÖZDE ÉS MALÁTAGYÁR.

Telefon: 78. KASSA Alapított 1857.

Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:

KIRALY SÖR — **KORONA SÖR** — **SOTÉT BAJOR-SÖR**

Legujabb műszaki berendezéssel és mesterséges pincehűtéssel felszerelve.

Nagyobb küldemények saját jéggel hű-
tött sörszállító-kocsijainkban szállítat-
nak. — A különböző minőségű sörök
szállítása palackokban is történik.

Bővebb felvilágosítással, nem-
különben árjegyzékkel kívánatra
a serfözde készséggel szolgál.

Royal nagyétteremben kizárólag a serfözde söre méretik ki.

Nyomatott VITEZ A. UT. KASSA